

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

Salwa 11/2001

Apolonia Smaczna
ul. 143 Białystok

AK
Białystok

++ 28 XII, 2003 KW

ppon. **ŻUKOWSKA Apolonia**
ps. Stokrotka
zam. Smaczna

2927/usk

Spis zawartości teczki - *Kpr Żukowska Apolonija „Stokrotka”
zam. Smoleńska (1948)
T 2927 / WSK*

I/1. Relacja *✓ k. 7, s. 1-11*

I/2. Materiały dokumentujące walkę relatorki o niepodległość
i stanowiące uzupełnienie relacji *✓ k. 15, s. 1-16*

I/3. Materiały uzupełniające relację, inne niż w punkcie I/2 —

II. Materiały dotyczące osoby relatorki

i jej działalności nie związanej z walką o niepodległość *✓ k. 4, s. 1-5*

III. Inne materiały —

1 - dotyczące rodziny relatorki —

2 - dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

3 - nie związane z okresem II wojny światowej —

IV. Korespondencja bieżąca *✓*

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie *✓ oryg. 1 szt.*

I/1

Życiorys wstępny k 2, s 2

Życiorys (lata przedwojenne) wps k 3-4, s 3-4

Relacja z działalności w Ruchu Opium wps k 4-5, s 5-8

Życiorys (powojenny) wps k 5-6, s 9-11

nr. 1925

Zygodrys.

I 18 | 1

Urodziłem się w dniu 18.1.1925 r. w Białymstoku.
Podkreślę z wdzięką inteligencji pracującej.
Ujściłem z matką w 1928 r. miastem wójeckim 3 lata.
Od tej chwili wykorzystywałem mniem dyktando matki.
Wtedy byłem w obronie klasy gimnazjum
[Rehabilitacyjne Gimnazjum Kupiecko-Hanobloie] wylubim
wójm. obłimej utargom na nasze ziemie (w 1939)
nauka w szkole została przerwana. Po odparciu
Niemców w 1940 roku najściślej zaczęły formować
szkole w systemie „Peresiewatki”. W roku 1940 datro
kontynuacja nauki było w tym samym szkole.
Jednocześnie w organizacjach młodzieży muzyki oł
„Srebrnej” Szkoły muzyce w klasie fortepianu u prof.
M. Skrzetuskiej.
W latach młodości białostockiej w 1942-44 pracowa-
łem w konspiracji AK. Za przysiężenie 3 maja 1942 r.
przez „As” i „Don. Kriat” - „Den - Topor Policzny.
To przysiężenie zostałem wcielony do oddziału
Kedylow - miasta i NSK - seminarium. W Kedylowie
pełniłem funkcję łączniczką w NSK - seminarium
seminarium i kolportaż prasy. Od 1942 - 1943 r.
organizowałem punkt kontaktowy Kedylow
w moim mieszkaniu przy ul. Chomopolowej. S pracowa-
łem magazyn broni grupy dywersyjnej.
Od 1943 r. do wydobycia - Towarisk Kedylow
z oddziałami „Białymi” i „Czarna” „Hłoneza” w pasce
Ryższynskiej i Białostockiej, oraz z kompanią

"Zawieja" i do wyzwolenia magazynier
Kremi Koolymu, dywersji miasta.

Tierwsze lata po wyzwoleniu rok 1946-48

Kontynuacją naukę w Gimnazjum Społdzielero-
komolowym i w Śr. Sek. Murzyńskiej. Gimnazjum
ukończyłam jednocześnie ze Sekcją Murzyńską. W tym

roku 1948 zawarłam związek małżeński z Pysanolem
Smacernym. Rozpoczęłam pierwszą pracę w Dyrekcji

Lasów Państwowych w charakterze maszynistki.

W roku 1952 - Lędzianinie Budownictwa Elektrycznego.

Od roku 1954-1959 (renta chorobowa 5 lat, -

zakończona na gwarant. płacy) Po chorobie obłądzo-

praca w tej samej instytucji. Od roku 1964 -

do chwili obecnej biuro projektowe, które zmieniło
nazwy, obecnie pod nazwą: Biuro Projektowo-Budowlane

Budownictwa Lądowego i Miastoprojekt - Białystok, 11

ul. Dzierżyńskiego 14/16 w którym pracuję do

chwili obecnej na tym samym stanowisku. -

Białystok, uln. 11 lipca 1978 r.

Smacerna Apolonia

Apollonia Smaczna
ul.
15-054 Białystok
tel.

III/3

KW 9 XII
Wpłynęło dnia
L.dz. 4375 HSK 1001

Leciomyś (lata przedwojenne)

Moje nazwisko rodzowe Lukowska.

Urodziłam się 18 stycznia 1925 r. w Białymstoku.

Imiona rodziców Anna i Symon - rodzaje matka
Dębicka. Ojciec zmarł gdy miałam 3 lata.
Po śmierci ojca okradziono nas z wszystkich
oszczędności rodziców. Matka na pewien okres
zmuszona była odlatywać dzieci do „Ochronki”
do siostr Szarytek.

Od roku 1930 wychowywała dzieci sama.
Siostra moja Maria chorowała na serce.
Zmarła mając 13 lat. Brat Czesław uczył się
w średniej szkole w „Seminarium”. Zrezygnował
z tej szkoły i pojechał samodzielnie do Warszawy.
Zamieszkał u znajomych. Dalej uczył się w średniej
szkole o innym kierunku. Po ukończeniu matury
ostał się na studia uniwersyteckie - Wydział
Handlu Zagranicznego - nie skończył ożenił się.
Pracował w PKO - Kier. dz. Finansowego.

W roku 1944 w sierpniu brał udział
w Powstaniu Warszawskim na ochotnika -
ranony był w ramię. Rodzinę swoją odnalazł

w znajomych pod Warszawą.
 Imię na serec mając 63 lata. Z rodziny nie mam
 już nikogo. Mama um. w r. 1883 również zmarła
 na serec mając 73 lata.

W szkole podstawowej w młodszych klasach
 wstępiałam do „Luchów” – Następnie przeszedłam
 w starszych klasach do ZHP.

Branie udziału w tych organizacjach bardzo
 zaowocowało pozytywnie na mojej osobowości – wiele
 się nauczyłam: samodzielności, dyscypliny, punktu-
 alności, prawdomówności oraz lojalności wobec
 innych osób. Przydało mi się bardzo w późniejszych
 latach w AK.

Średnią szkołę „Hamborską” przerwała wojna.
 Przemiesiono nas w czasie okupacji niemieckiej
 do „Dziesięciolki”

W okresie okupacji hitlerowskiej nauka na taj-
 nych kompletach.

Apolonia Smarena

I 1115

Belacja z dziećmi w Pucku Opera
Apolonia Smaerna ps. "Stokrotka"
od m-ca maja 1942r - lipiec 1944r.

Iga Smaerna Apolonia córka Szymona i Anny
ur. 18 stycznia 1925r - wykształcenie średnie,
pseudonim "Stokrotka" byłam żołnierzem w szeregach
NSK - Armii Krajowej Okręgu Białostockiego od m-ca maja
1942r do końca okupacji hitlerowskiej - lipiec 1944r.
w okolicy miasto - Białystok.

Do pracy w konspiracji wprowadził Igor Paliey
ps. "Don Kichot" w maju 1942r na placówce miasto -
Białystok. Zaprzysiężona 3 maja 1942r przez Romanca
ps. "As" i "Don Kichota". "As" - nazwiska nie ujawniano.
"Don" - Igor Paliey. Przystęga odbyła się w Białymstoku
przy ul. Kytolnej w mieszkaniu p. "Niny" Paliey.

"As" aresztowany w 1943r - zmarł na kładach.
"Don" poległ w walce 9 maja w 1944r. na ul. Łąkowej
w Białymstoku.

Po przysiężce zostałam wezwana do oddziału - Kedywu
miasto i NSK - samitariat. W Kedywie pełniłam funkcję
Łączniczki, w NSK - szkolnie samitarne i kolportaż
prasy, od lipca 1942, do października 1942r ukoń-
czyłam przeszkolenie samitarne na kursach prowadzo-
nych w mieszkaniu "Niny" - Antonina Paliey.
Wykładowcami byli dr. Wiktor Drozdowski oraz siostra
"Józefa"
W 1942r otrzymałam przydział do plutonu Kedywu

obwodzi ob-cy „Bomata” gdzie udzielalem pierwszej pomocy rannym i chorym żołnierzom dywersantom. Bezpośredni przełożeni w Kedywie „As” i „Dom” - po ich śmierci „Omel” - Eugeniusz Kuczielambko, w OKSK „Aleksanowca”.

W grudniu 1942r. oddalam swoje misiekarne przy ul. Mamonowej 8 - do dyspozycji „Kedywa” w którym zorganizowano punkt kontaktowy i dyspozycyjny magazyn kromi oraz materiałów wybuchowych. Powierzono mi funkcję magazyniera kromi.

W 1943r. w lutym po ukończeniu 18 lat otrzymałam kartę na wywóz do Niemiec na roboty przymusowe. Uciekłam z pociągu na st. Białystok. Udało mi się pod pretekstem, że wyskoczę po wodę - pokazałam pustą butelkę gazolaminowi pilnującemu. Przy wyjściu z wagonu polscy konwojenci nie wypuszczali mnie. Pokazałam w przedziale Niemca, który mnie puścił po wodę - powiedział „gut” i kiwnął głową. Kiszłam w drzwiach głównych - Gestapo - co robisz? Zawozyłam o kilka metrów dalej ładunek towarowy - przerzucano paczki, zbliżyłam się mówiąc „ja tylko przeskoczę” - pozwolili to byli Polacy, może domyślili się. Ucieczkę tę planowałam, jeżeli mi teraz to na pobliskiej stacji. Po zmaleniu się na porzekalni chwytając się za głowę kolonowy, szalik i zaczęłam udawać kulawą. Powoli mi spieszyłam się do najbliższego zakrętu. A potem w nogi.

Do domu swego przy ul. Monopolowej 8 - byłam się zająć - poszłam do p. "Niny" Antonima Palicyn do naszego punktu kontaktowego. W tym czasie przyszło po mnie gestapo i czekało u sąsiadki.

Mama zmalowała się na dworcu z ubraniem. Rozpoznały olejowce - dużo dniem było białorusinek. A ponieważ przychodzita do przejściowego obozu w Lielonej pod Białym - oczywiście z ubraniem. Poznały i wskazały - to jest matka tej, która uciekła. Została zatrzymana na posterunku kolejowym przez kilka godzin. Nie mi dowiedzieli się, karali się szukać ciotki.

Od tego czasu ukrywaliśmy się odobielnie. Cały czas byłam w ścisłym kontakcie z "Dorosi" - Igor Palicyn - dostarczał prasę i meldunki do prakazania - od odcy "Boruty" do oddz. partyzanckiego batalionu "Hania" por. "Rawity" i do Zabulowia ps. "Lawieja" - Franciszek Hajduk.

W kwietniu w 1944 r. w okresie przygotowawczym się do akcji "Burza" - odsunęliśmy do siebie broń, amunicję i materiały wybuchowe przekazaliśmy do oddziału partyzanckiego por. "Rawity" w batalionie "Hania" w puszczy kmyczyńskiej, którego odcy był mjr. Stanisław Gryga ps. "Słony".

W 1944 w maju - zostałam awansowana do stopnia kaprala przez Inspektora V Białystok, ppłk. Mładystawa Kaufmana - Borowskiego, ps. "Bożystaw".

Obznaczona - Krajem Walecznych
w maju 1944 roku, przez Dowódcę Okręgu
Białostockiego Armii Krajowej Władysława
Liniarskiego ptk.

o polonie Smaczna

Apolonia Smaczna
ul. c
15-054 Biłystok
tel.

Zyciorys (powojenny)

W roku 1946 ukończyłam średnią szkołę Handlowo-Społeczną. W roku 1947 - szkołę Muzyczną u pani pr. Matyldy Skrzetuskiej - wyjeżdżając do Szczecina przekazała mi sześć urozumiem na lekcje muzyki obojczy. Otrzymałam świadectwo ukończenia Średniej Szkoły Muzycznej z dopiskiem - "mogą udzielać lekcji gry na fortepianie z konsylię obojczy".

Mieszkałam się bardzo. Pogałam sobie dorobicz trochę oprócz pracy w Wojewódzkim Biurze Projektów. Pracowałam na etacie - maszynistki, w księgowości. kier. Habi Maszyn. Brałam godziny nadliczbowe.

W roku 1948 był mój ślub z Ryszardem Smaczny. Mąż pracował na etacie plastyka w różnych przedsiębiorstwach. Mieliśmy córkę dzieci:
W roku 1948 ur. syn Henryk, w 1949 roku ur. syn Ryszard
w r. 1950 córka, w r. 1952 syn Janusz.

W roku 1954 zachorowałam na gruźlicę płuc. Po dwa turnusy przebywałam w sanatoriach. Dzieci w prewentoriach. Chorowałam kilka lat. Obyczyłam się całkowicie.

W roku 1956 mąż odszedł, zostawiając dzieci i mnie. Tak pozostało przez wszystkie następne lata.

Pomocy z meza strony właściwej mi było. Jedyni miarow paczki świąteczne.

Zmarł w roku 1978 - na niewydolność krążeniową - odwodnienie organizmu.

Dzieci uczyły się, dwoje na studiach, a dwoje w technikach. Syn Ryszard ma duży talent malarski - obrazy jego są dobre.

W roku 1982 2 stycznia syn Henryk został aresztowany i osadzony w więzieniu w Białymostku (ulotki) po skróceniu wyroku do 1 roku i 3-miesiące. Miał dostać 5 lat ale wzięłam b. dobrego adwokata. Ulotki były przekazywane przez brata Janusza z uczelni z Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej z „Kieralnego Zrzeszenia Studentów” - Janusz zaliczył 4-ty rok. Był to okres strajków. Janusz wówczas był przewodniczącym całej Politechniki „Kieralnego Zrzeszenia Studentów” w Białymostku.

Ulotki były drukowane nocą na dziecięcych drukarniach. Po nieprzespanych nocach skrajnie wyczerpany przyszedł do domu odpocząć. W nocy budzi syn profesora - mówiące „uciekaj ojea już aresztowali zaraz przyjadą po ciebie. Od tego momentu ukrywał się u znajomych. Stamtąd dowiedział się o aresztowaniu brata Henryka. Wielki stres plus skrajne wyczerpanie organizmu spowodowało paraliż - zator tętnicy szyjnej. Potajemnie został przewieziony do szpitala. Leczanie

częściowo odkryta - chodzi, ale wstęp na uroblemię
został zamknięty, pomimo że miał zaliczoną praktykę
z b. dobrym wynikiem w Woj. Biure Projektów tam gdzie
pracowałam.

Kształkie moje dzieci są usamodzielnione.
Odwiedzają często - nieraz trzeba mi jednemu pomóc.

W roku 1972 ujawniłam się z uczestnictwa
w szeregach AK. Wstąpiłam do ZBOWID w roku 1976.
W roku 1980 zrezygnowałam.

Obecnie jestem w Mieszalnym Ruchu Kombatantów
Armii Krajowej Sekcja w Bstoku.

W roku 1993 3 kwietnia - Szef Woj. Sztabu
Wojskowego w Bstoku wręczył Krzyż Walecznych.

W roku 2000 15 lipca Prezydent Rzeczypospolitej Polski
postanowieniem Nr. W 111-2-2000 mianował na stopień
podporucznika Wojska Polskiego.

Z dn. 31 stycznia 2000r. otrzymałam Patent Nr. 13797-
Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny.
Inne odznaczenia z Londynu - podaję skserowane
legitymacje.

Bardzo duże znaczenie w moim życiu osobistym
miało mi uczestniczenie w AK jak również w ZHP.

Zahartowałam się na trudny życia i w każdej sytuacji
umiem sobie poradzić.

Od roku 1980 jestem na wcześniejszej emeryturze.

Apoloniusz Smaczny

I/2 Dokumenty dotyczące relatora

- Legitymacja Medalu Wojska [nr 32107], Londyn 1948, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 1
- Zaświadczenie d-cy Białostockiego Okręgu AK, W-wa 1978, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 2 oraz 2-gi egz.
- Legitymacja Krzyża AK [nr 29705], Londyn 1984, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 3-4
- Wniosek o nadanie odznaczenia Krzyżem Partyzanckim, Białystok 1985, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 5-6
- Zaświadczenie o odznaczeniu Krzyżem Walecznych, W-wa 1992, mps, rkps, kopia, k. 3, s. 7-9
- Zaświadczenie o uprawnieniach kombatanatów i osób represjonowanych, 1997, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 10-11
- Patent Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny [nr 13797], W-wa 1999, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 12
- Mianowanie na stopień podporucznika WP, Białystok 2000, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 13
- Odznaka Białostockiego Okręgu AK - Legitymacja nr 12, [k.d.], mps, rkps, kopia, k. 3, s. 14-16

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr 32107

Stopień imię, nazwisko kpr.

SMACZNA APOLONIA ps. "STOKROTKA"

Oddział AK

Odznaczony został do 2 i 3

Medalem Wojska

Podstawa: Zarządzenie Szefa Sztabu
Głównego
z dnia 1 lipca 1948

Londyn dnia 15 sierpień 1948.

M. Walega.

Z A Ś W I A D C Z E N I E - kopia

W oparciu o pełnomocnictwo Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju nr, 732/223/B.P./1, z dnia 26.04.1944 roku, niniejszym stwierdzam, że Obywatelka SMACZNA APOLONIA, córka Szymona i Anny, urodzona 18 stycznia 1925 roku, wykształcenie średnie, pseudonim "Stokrotka", była żołnierzem w szeregach WSK-Armii Krajowej od maja 1942 roku, do wyzwolenia - lipiec 1944 roku, w okresie hitlerowskiej okupacji, na terenie Białostockiego Okręgu, w obwodzie miasto-Białystok.

Do pracy w konspiracji Obywatelka Apolonia Smaczna, ps. "Stokrotka" wstąpiła w maju 1942 roku, na placówce miasto-Białystok, zaprzysiężona przez podch. Igera Palicyna, ps. "Don Kichot" i włączona do sekcji łączności Szefa WSK-Armii Krajowej. W lipcu 1942 roku, skierowana na kurs sanitarny zorganizowany przy ul. Wyletna 2 i kierowany przez Szefa sanitarnego Okręgu, mjr. dr. Wiktora Drodzowskiego, ps. "Maciś". Kurs ukończyła w październiku 1942 roku. Po ukończeniu kursu została przydzielona jako sanitariuszka do plutonu Kedyw obwodu, gdzie udzielała pierwszej pomocy rannym i chorym żołnierzom dywersantom. W grudniu 1942 roku, komendant obwodu kpt. Józef Niviński, ps. "Paprzyca" w mieszkaniu rodziców Obywatelki Apoloni Smacznej, zorganizował magazyn broni i materiałów wybuchowych dla oddziałów Kedyw obwodu, funkcję kierownika magazynu pełniła Obywatelka Apolonia Smaczna, ps. "Stokrotka".

W kwietniu 1944 roku, w okresie akcji "Burza", broń, amunicję i materiały wybuchowe, przekazano do oddziału partyzanckiego por. "Rawity", w hańcie "Hańcza" w puszczy Knyszynskiej, którego d-cą, był mjr. Stanisław Gryga, ps. "Szary".

Obywatelka Apolonia Smaczna wyróżniła się w szeregach WSK-Armii Krajowej w konspiracji, nieugiętą postawą i odwagą w walce z hitlerowskim okupantem i została przez Dowódcę Okręgu:

o d z n a c z o n a

-Krzyżem Walecznych w maju 1944 roku

a w a n s o w a n a

-do stopnia kaprała w maju 1944 roku, przez Inspektora V Białystok, ppłk. Władysława Kaufmana-Borowskiego, ps. "Bogusław".

Dowódca Białostockiego Okręgu A.K.

Liniański - Mściwój

"Mściwój"

Władysław Liniański płk.

Zgodność podpisu

stwierdzam
Sekretarz Koła Nr 1

J. Stępińska

Janina Stępińska
dn. 16.XI.1978r.

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ

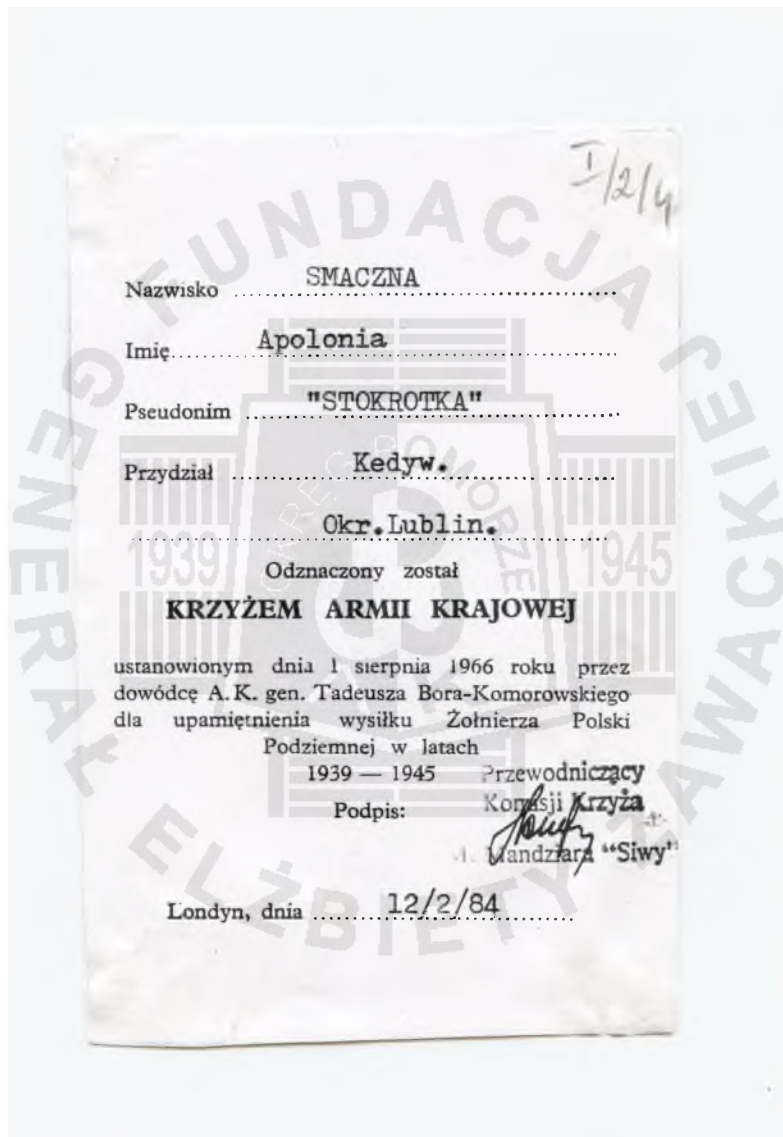
ul. Kozielskiego 12
15-004 BIAŁYSTOK

Amia 3.1.79.

ref. H. Pomietowski

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
Oddział Wacława Żoliborz
Kolo Nr 1 Żoliborz Centralny
ul. Kozielskiego 12

Nazwisko SMACZNA

Imię Apolonia

Pseudonim "STOKROTKA"

Przydział Kedyw.

..... Okr. Lublin.

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A. K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski
Podziemnej w latach

1939 — 1945 Przewodniczący

Podpis: Komisji Krzyża

Władysław Siwy "Siwy"

Londyn, dnia 12/2/84

I/2/6

16 Uzasadnienie wniosku I (konkretne opisanie zasług uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz charakterystyka postawy społecznej):

W okresie okupacji hitlerowskiej 1941-1944 wraz z rodzicami zamieszkuje w Białymstoku i jest na ich utrzymaniu. W dniu 3.05.1942 przez Igora Palicyna ps. "Don Kichot" d-ca placówki ZWZ- AK m. Białystok zaprzysiężona do organizacji otrzymała ps. "Stokrotka". Wyznaczona do Szefa Łączności WSK - AK Obwodu Białystok. W lipcu 1942r. skierowana na kurs sanitarny. Po jego ukończeniu w październiku 1942r. przeniesiona na sanitariuszkę plutonu Kedywu obwodu ZWZ - AK na m. Białystok, gdzie udzielała pierwszej pomocy rannym i chorym żołnierzom "Kedywu". W dniu 1942r. Kom. Obwodu AK na m. Białystok kpt. Józef Niewiński ps. "Paprzyca" w mieszkaniu rodziców ps. "Stokrotki" / Smacznej Apolonii / zorganizował magazyn broni i materiałów wybuchowych dla oddziału Kedywu, wyznaczając ps. "Stokrotkę" na kierownika tegoż magazynu. W kwietniu 1944r. broń i materiały wybuchowe przekazano dla oddziału partyzanckiego "Hańcza", działającego w Puszczy Knyszyńskiej.

II (konkretne opisanie zasług po otrzymaniu ostatniego orderu lub odznaczenia):

Z chwilą wyzwolenia m. Białegostoku 27.07.1944r. zakończyła działalność konspiracyjną. W latach 1945-1948 uczęszczała do Gimnazjum Handlowego w Białymstoku. W latach 1948-1981 pracowała jako maszynistka w Dyrekcji Lasów Państwowych Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego, Biuro Projektów Miastoprojekt - Białystok. W roku 1981 odeszła na emeryturę. Była pracownicą dobrą. Członek ZBoWiD od 4.04.1979r. Zaświadczenie kombatanckie nr 506158 z dnia 17.04.1979 - działalność w Ruchu Oporu AK od 3.05.1942r. do 27.07.1944r.

17 Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ

Zarząd Wojewódzki
ul. Sienkiewicza 40

15-004 Białystok
nazwa jednostki

23-XI-1981
data

kierownik jednostki

Prezes Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD
w Białymstoku

[Signature]
rada zakładowa

18 Nadzędna jednostka opiniująca
KOMISJA ODZNACZENIOWA

Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD

Przewodniczący

[Signature]
NADZIEDNA
ODMOWIC

Data 1981 r.

19 Stanowisko zakładu pracy, jeżeli wniosek sporządza inna jednostka organizacyjna

kierownik zakładu pracy org. partyjna rada zakładowa

data 1981 r.

20 Opinia Wojewódzkiej Komisji Odznaczeń Państwowych

pieczęć Komisji

Przewodniczący Komisji

data 1981 r.

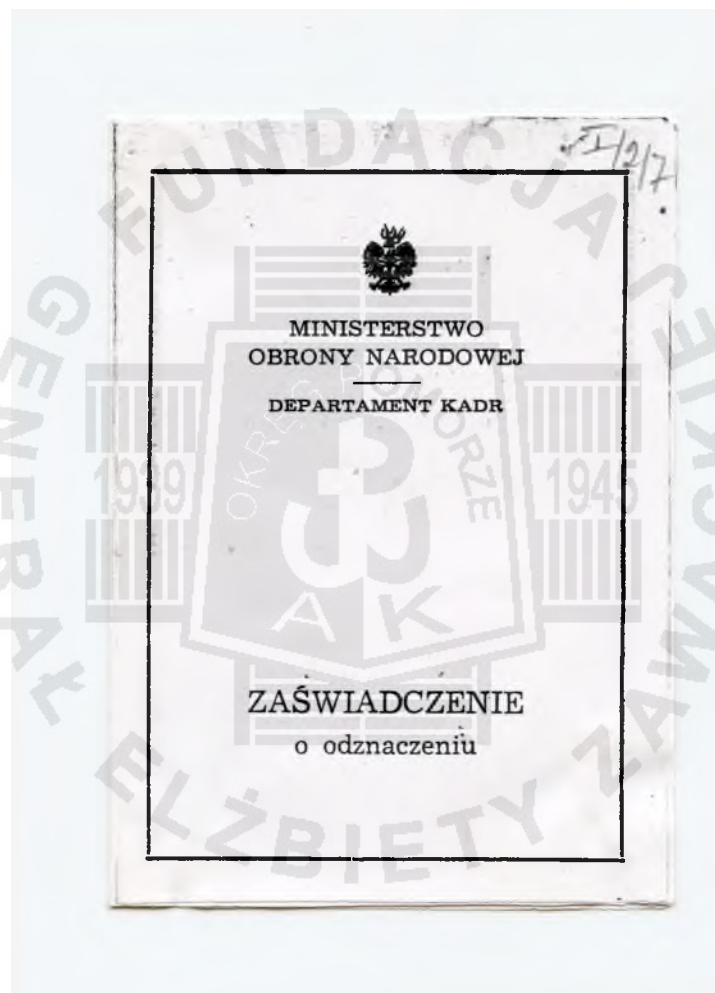
21 Organ przedstawiający Wniosek Radzie Państwa

pieczęć

podpis

Wnoszący o nadanie

data 1981 r.

1/28

ZAŚWIADCZENIE

Nr DK-868-7

WARSZAWA
data 22.09.1992 r.

1/2/9

Zaświadcza się, że
Pani SMACZNA Apolonia
c. Szymona

za udział w walkach
w szeregach Armii Krajowej

został(a) odznaczony (a)

KRZYŻEM WALECZNYCH

SZEF
DEPARTAMENTU KAD. MON

[Handwritten signature]

I/2/111

**URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

6.03.1997.

Data

Z upoważnienia
Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych
[Signature]
mgr Józef Madkowiak
Pulchnowski w ul. Białostockiej

Podpis

FUNDACJA
GENERALNY
ELŻBIE
OKREG POMOC
1939
A

ZASWIADCZENIE

Nr 364334

SMACZNA

Nazwisko

APOLONIA

Imiona

18.01.1925 - BIAŁYSTOK

Data i miejsce urodzenia

Uprawnia do przejazdów
PKP i PKS
wg 50% zniżki

apolonia Smaczna
podpis posiadacza zaświadczenia

**RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEN
USTAWOWYCH**

Adres zamieszkania

15-054-BIAŁYSTOK

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
05 1942	07 1944	Armia Krajowa	1/2/3/

ul.

Łącznie: lat 2 miesięcy 3

Zpiana: lat Zmiesięcy
Wzrost: ... Ciężar ciała: ... Liczba zębów: ...

[Handwritten signature]
 ...
 podpis

B1-13686/Arch.

PATENT Nr 13797

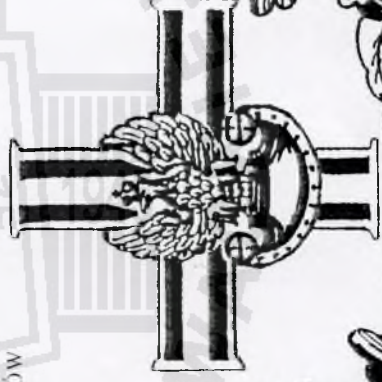
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że

Pani SMACZNA Apolonia

.....
w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełniła żołnierską powinność
i uzyskała prawo do zaszczytnego tytułu:

*Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny*

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRERESJONOWANYCH

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Smaczna
Warszawa, 1999 r.

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Postanowieniem Nr W.111 - 2 - 2000

mianował

nie będącą w czynnej służbie wojskowej

szer. Apolonię SMACZNĄ c.Szymona

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem **31 stycznia 2000 roku**

Stanisław Bryndza
Stanisław BRYNDZA
płk dypl.
S Z E F
WSzW w Białymstoku

Białystok, dn.15.06.2000r.

(data)

I/2/14

**ODZNAKA
BIAŁOSTOCKIEGO OKREGU AK**

LEGITYMACJA Nr 12

FUNDACJA
GENERALA
ELŻBIETY

7/12/15

1/2/16

KOLEGIUM
ODZNAKI-BIAŁOSTOCKIEGO OKRĘGU AK
 przyznało Odznakę Okręgu
 Żołnierzowi Armii Krajowej

Pseudonim "Stokrotka"
 Imię Apollonia
 Nazwisko Smaczna
 Stopień kapral-WSK
 Funkcja magaz. broni "Kedyw"
 Obwód służby Białystok-
 miasto

za kolegium
 Przewodniczący

Władysław Kaufman-Borowski

"Bogusław"

ppłk. Władysław Kaufman-Borowski

II Materiały uzupełniające relację

- A. Zawembina, pseudonim „Stokrotka”, „Gazeta Współczesna”
24.02.1989, kopia, k.1, s. 1 oraz 2-gi egz.
- Nekrolog A. Smacznej, 2004, rkp, kopia, k.1, s. 2
- Tekst do Biuletynu Fundacji sporząd. przez K. Bohr, 2004, rkp, oryg.,
k.1, s. 3-4
- Białostoczan portret własny, [b.d.], kopia, k.1, s. 5

W szary, lutowy dzień, pani Apolonia Smaczna opowiada mi o tamtych czasie, tamtych latach okupacji, które dla niej były latami służby w Armii Krajowej. Pamięta pseudonimy kolegów — „Don Kichot”, „Wendeta”, „As”, „Boruta”, „Maciuś”, „Paprzyca”, dowódców — „Mściśław”, „Szary”, „Rawita”. Oczywiście, nie znała wówczas wszystkich imion i nazwisk. Pseudonimy były najważniejsze.

CALY tamten świat zniknął. W dawnym pejzażu pozmięniało się wszystko. Ulica Monopolowa choć wciąż ma tę samą nazwę jest zupełnie inna. Dawno już nie ma domu pod numerem 8, gdzie mieszkała z matką Anną pani Pola Smaczna, wówczas Żukowska. Nie ma ogrodu za domem, ani widoku łąk rozciągających się do rzeki Dollistówki i dalej. W tym miejscu stoją bloki osiedla Piasta, mieszkają nowi ludzie. Jakże mogłoby być inaczej, przecież od tamtego czasu minęło 47 lat. To znaczy od tego dnia, gdy siedemnastoletnia wówczas Pola Żukowska złożyła przysięgę i została włączona do sekcji łączności Szefa WSK — Armii

wynikła sprawa miejsca na magazynowanie broni, Pola nie wahała się. Przekazała małe pomieszczenie nad swoim mieszkaniem „na górce”. Nie prowadziła tam żadną drabiną, ani schody. Trzeba było w suficie rozsunąć deski, wspiąć się na rękach i wślizgnąć do środka. Chłopcy byli wysportowani i nie sprawiało im to żadnej trudności. I tak w grudniu 1942 roku, komendant obwodu, kpt. Józef Niwiński, pseudonim „Paprzyca” zorganizował w mieszkaniu „Stokrotki” przy ul. Monopolowej 8 magazyn broni i materiałów wybuchowych. Dla ostrożności wybierano taką porę, gdy matka Poli wychodziła z domu, a wychodziła każdego dnia na

Na jakimś czasie trzeba było zlikwidować punkt kontaktowy przy ul. Monopolowej i obserwować z daleka czy interesuje się nim gestapo. Kiedy sprawa ucihła i było względnie spokojnie, chłopcy przynosili cały arsenał na dół do mieszkania i tam na kocach tłumiących szcęk, konserwowali broń.

Był kwiecień 1944 roku. Zbliżała się akcja „Burza” i broń trzeba było dostarczyć partyzantom. W akcji tej brała również udział „Stokrotka”. Prowadziła cały „konwój” ulicami przez Planty do Zwierzynicy. Szła pierwsza, a za nią w pewnych odstępach jeden od drugiego szli chłopcy z ukrytą bronią. W Zwierzynicy przejął prowadzenie ktoś inny.

Akcja przekazania broni, amunicji i materiałów wybuchowych do oddziału partyzanckiego por. „Rawity” w baonie „Hańcza” w Puszczy Knyszyńskiej, którego dowód-

zbiorową mogiłę na Pietraszach i zdawało jej się, że tam leży i jej syn.

Wkrótce potem nastąpiły aresztowania. O umówionej godzinie szli chłopcy z AK do punktu kontaktowego znajdującego się w mieszkaniu przy ul. Wiktorii. Wchodzili pojedynczo, w określonym odstępie czasu. Za drzwiami mieszkania stali gestapowcy i wszystkim przekraczającym próg zakładali kajdanki, czekając na następnych, którzy wchodzili... wchodzili... I nie było już żadnego ratunku, ani możliwości ucieczki.

Tam został aresztowany „Wendeta” — Witold Ostrowski. W czasie śledztwa trzymali się dzielnie, choć tortury były ponad ich siły. „Wendeta” trafił do obozu, gdzie przebywał do końca wojny.

Wszyscy, którzy zostali przy życiu, spotkali się po latach na pogrzebie matki „Don Kichota” — Antoniny Palicyn.

Pseudonim „Stokrotka”

Krajowej na terenie Białostockiego Okręgu, w obwodzie miasta Białystok.

Było to 3 maja, w dniu, który zawsze był świętem narodowym, a więc i zaprzysiężenie nabierało szczególnej symboliki. Pamięta ten dzień wiosenny, pogodny, a dla niej tak uroczysty i na pewno najważniejszy w jej siedemnastoletnim życiu. Pamięta... zapukała do drzwi domu przy ulicy Wylotnej 2, otworzyła je pani Antonina Palicyn, właścicielka mieszkania. W pokoju czekał już jej syn Igor, który dla bliskich był po prostu Garykiem, a w konspiracyjnym działaniu „Don Kichot”. Był jeszcze por. „Wendeta” z-ca dowódcy oddziału „Hańcza” i Leon Karpowicz, który również miał być tego dnia zaprzysiężony. Słowa przysięgi dodały jej odwagi, jako przyszłej sanitariuszce „Stokrotce”, bo taki przybrała pseudonim. Szefem sanitarnego okręgu był mjr dr Wiktor Drozdowski, pseudonim „Maciuś” i on to kierował kursem sanitarnym, który „Stokrotka” ukończyła w październiku 1942 roku. Już jako sanitariuszka została włączona do plutonu Kedyw obwodu, gdzie udzielała pierwszej pomocy rannym i chorym żołnierzom dywersantom. Bezpośrednimi jej przełożonymi byli — „Don Kichot”, „As” i „Boruta”. Zapamiętała jedno z pierwszych zadań, gdy powierzono jej śledzenie szpicla, a więc gdzie chodzi, co robi, jak się zachowuje, z kim się spotyka. Trzeba było wielkiej rozwagi i ostrożności, by nie budzić podejrzeń i nierzec serce było jak miot, bo obserwowany też był czujny.

Gdy w grudniu 1942 roku

mszę do kościoła. Aż do końca nie wiedziała, że nad głową ma skład amunicji. Obowiązków konspiracyjnych przybywało i w 1943 roku „Stokrotka” została jakby to dziś określić — magazynierem broni dywersyjnej miejskiej. Była też łącznikiem od „Boruty” do oddziału por. „Rawity” w batalionie „Hańcza” w Puszczy Knyszyńskiej, którego dowódcą był mjr — „Szary”.

W tym czasie nasilił się wywóz na roboty do Niemiec. Taką też kartę na wyjazd dostała Pola Żukowska. Ale nawet przez chwilę nie wyobrażała sobie, że może wyjechać gdzieś daleko od Białegostoku i zostawić sprawy powierzone jej z takim zaufaniem. Ucieka więc z transportu zanim jeszcze ruszył pociąg. Gdy konwojenci spostrzegli w wagonie brak jednej dziewczyny, rozpoczęli pogon, ale Pola była już daleko od dworca. Znowu, tak jak z każdą biedą biegła do „domu Niny” w cichym zaułku, w dzielnicy Bojary.

Matka nic nie wiedząc o ucieczce, chodziła po peronie zaglądając w okna pociągu. I wtedy jakieś dziewczyny z przedziału zaczęły krzyczeć — o! to matka tej co uciekła! — I matkę aresztowano. Ale nie trzymali długo. Wróciła pełna zgrzyoty do domu. Nie zdążyła otworzyć drzwi, gdy sąsiadka złapała za rękę i wciągnęła do swego mieszkania. Uprzedziła, że w domu już byli żandarmi i trzeba być ostrożną.

I tak zaczął się czas ukrywania matki i córki po obcych domach. Obcych, ale wśród ludzi serdecznych, życzliwych i dyskretnych.

czą był mjr Stanisław Grygops, „Szary” — powiodła się.

Na wiosnę 1944 roku zwaliły się na Kedyw nieszczęścia. Parę miesięcy przed tym aresztowano i rozstrzelano „Asa”.

Kiedy dziś pani Pola Smaczna opowiada o tamtej wiosnie, nie może ukryć łez.

— Więc najpierw o „Don Kichocie” — Igorze Palicynie. Miał 23 lata, studiował przed wojną w Wilnie, a w czasie okupacji pracował w fabryce metalowej przy ulicy Łąkowej. Zakład ten to dzisiejsze Uchwyty. Z powojenną przyszłością Garyk łączył wielkie nadzieje. A spełnienie tych nadziei było już tak blisko. Wolność przyszła do Białegostoku w dwa miesiące później. Tymczasem jest 9 maja 1944 roku. Igor wyszedł w dzień z fabryki, jeszcze przed zakończeniem pracy. Przed zakładem zatrzymał się przed nim samochód i Niemiec kazał pokazać dokumenty. Jak to się stało, że Igor wyciągnął broń? Rozpoczęła się strzelanina, na odgłos której zajęchały na ulicę wozy gestapo. Ulica Łąkowa jest mała i ciasna. Ranny w brzuch Igor wspiął się na płot, chciał go przeskokować. Ale nie miał już sił. Pod tym płotem strzelił sobie w usta. Tak zginął na ulicy Łąkowej „Don Kichot”. Opowiadał o tym wystraszeni przechodnie, przypadkowi świadkowie tej tragedii.

Nikt nie wiedział co było dalej, gdzie został pochowany. Matka — Antonina Palicyn na wszystkich zbiorowych grobach straceń składała kwiaty. W końcu wybrała

To jej „Dom Niny” przy ulicy Wylotnej był w czasie okupacji schronieniem dla konspiratorów, chłopców z AK i partyzantów.

Po latach też, pani Pola Smaczna dowiedziała się o losach „Mściśława” — pułkownika Władysława Liniarskiego, Komendanta Okręgu AK. Aresztowany w 1945 r. skazany na karę śmierci, ułaskawiony jednak przez prezydenta Bieruta, przebywał w więzieniu 9 lat. Zwolniony został w 1954 roku. Wyszedł na wolność chory i wycieńczony — dawny legionista, uczestnik walk w 1939 roku, dowodzący w białostockim Okręgu Armii Krajowej.

O „Stokrotce” wydał taką opinię w 1978 r. — „... Obywatelka Apolonia Smaczna wyróżniła się w szeregach WSK — Armii Krajowej w konspiracji, nieugięta postawa i odwaga w walce z hitlerowskim okupantem i została przez Dowódcę Okręgu odznaczona Krzyżem Walecznym w maju 1944 roku. Awansowana do stopnia kaprala w maju 1944 roku przez inspektora — Białystok ppłk. Władysława Kaufmana-Borowskiego, ps. „Bogusław”.

I podpis — „Dowódca Białostockiego Okręgu A.K. — „Mściśław” — Władysław Liniarski — pułkownik”.

Oglądam fotografie, uratowane w tamtych latach, gdy trzeba było tułać się po obcych domach.

Na zdjęciu śliczna dziewczyna z ciemnymi lokami, miłym uśmiechem, w szkolnym berecie na głowie. Tak wyglądała p. Smaczna, gdy miała siedemnaście lat, a Ojczyzna była dla niej sprawą najwyższej wagi.

Dnia 28 grudnia 2003 roku zmarła^{11/2}

Apolonia SMACZNA

*z domu Żukowska pseud. "Stokrotka",
ppor. Wojska Polskiego, odznaczona Krzyżem Walecznych.*

Pogrzeb odbędzie się dnia
10 stycznia 2004r. o godz. 13.00 na Cmentarzu Farnym
o czym zawiadamiają pogrążone w smutku
dzieci

00011204

ppor Apolonia Żukowska zam. Smaczna
ps. „Stokrotka” urodzona 18.I.1925 r w Białymostku

W okresie międzywojennym należała do
Zuchów, potem do harcerstwa. Według jej słów
„Uczestniczyłam w tych organizacjach z powodów
pozytywnie na mojej osobowości. Nauczylam się
samodzielności, dyscypliny, punktualności,
prawdomówności i lojalności. Przydoła mi się to
bardzo w późniejszych latach w AK, gdzie też
zahartowałam się na trudy życia i w każdej
sytuacji umiem sobie poradzić.”

W 1942 r w wieku 17 lat wstąpiła do AK w
Obwodzie miasto Białystok. Zaprzysiężona 3 maja

1942 r przez Jędrę Palicynę ps. „Dom Kichot”

Pracowała w sekcji Teżownicy szefa WSK.

W 1942 r ukończyła kurs sanitarny i została
przydzielona do plutonu Kedywu jako

sanitariusz. Ubrała pierwszą pomoc
wennym i chorym żołnierzom dywersantom

W mieszkaniu Apolonii był punkt kontaktowy

Kedywu oraz magazyn broni i materiałów
wybuchowych. Od 1943 r Teżownik Kedywu z

oddziałem leśnym „Czarna Karczma” i kompanie

„Zawieja”. W kwietniu 1944 r w ramach
przygotowań do akcji Burza broni i amunicji i

materiał wybuchowy przy czym w okresie

„Stokrotki” przechowała do oddziału partyzanckiego
ppor „Rowity” z batalionu klarycz.

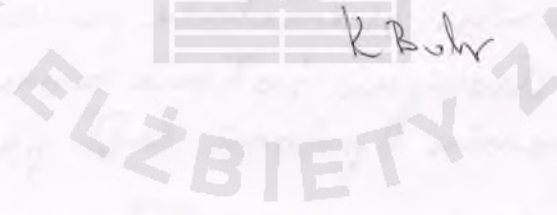
W maju 1944 r awansowała do stopnia
kaprala.

15.06 2000 awansowała do stopnia podporucznika

Odszczepione Kozyje w Walecznych w maju 1844r.
 Po wojnie utworzyła średnia szkoła handlowo-
 Spółdzielczą i średnia szkoła ~~Handlowo-
 Muzyczna~~ Muzyczną.
 W 1848r wyprata za woję za Reprendo Smażusęp.
 Urodziła oswo dzieci - trzech synów i córki.
 Od 2002r współpracowała z Archiwum jako
 bardzo aktywna działaczka Kółka Pomyjciót
 Memoriatu Generali Marii Wittke. ~~Wspierała także~~
~~działalność Fundacji dotkani pamięci i myśli.~~
 Zbiwała informacje na temat Wojennej Strzely
 Kobiet od 5000 prywatnych, ² ⁹ Urzędów stowu
 cywilnego oraz Archiwum Archidiecezji w
 Białymstoku. Dzięki rebranym przez Nie, ~~wateriata~~
 materiatom zebrała teclni osobowe kilkunastu
 kobietom z Białostockiego Okręgu AK.
 Zmarła w Białymstoku 28. XII. 2003

K. Bohr

15. IX. 04

II/5

To jest Pola Zukowska, dzisiaj pani Smaczna. Tak wyglądała, gdy w 1942 roku składała przysięgę jako łączniczka Armii Krajowej na terenie Białostockiego Okręgu, w obwodzie miasta Białystok. Zaprzyśiężenie odbyło się 3 maja w domu przy ulicy Wylotnej 2 i Pola przybrała pseudonim „Stokrotka”. Dowódca Białostockiego Okręgu A.K. „Mścisław” – pułkownik Władysław Liniarski wydał o pani Poli taką opinię... „Obywatelka Apolonia Smaczna wyróżniła się w szeregach WSK – Armii Krajowej w konspiracji, nieugiętą postawą i odwagą w walce z hitlerowskim okupantem i została przez Dowódcę Okręgu odznaczona Krzyżem Walcznych w maju 1944 roku”.

Białostoczan portret własny

IV Korespondencja

1. FAPAK → Apolonii Żukowskiej-Smecznej z prośbą o
wzajemne, dokumenty i fotografie. Tomi 26.11.2001 rps k 1 = 1
2. FAPAK → Apolonii Żukowskiej-Smecznej Tomi 12.12.2001 rps k 2 = 2
3. FAPAK → " " " Tomi 27.11.02 podziękowanie
za przesłane pieniądze, życzenia świąteczne rps k 3, = 3
(wspytane razem z biuletynem)
4. Apolonia Żukowska-Smeczna → FAPAK z życzeniami dla
pracowników Andrzejum, z prośbą o wymiary piernic
strony redakcji, Partykularnie z gwarantem zaświadczenie o
odmroczeniu, rps ^{k 4-5} 4-5, Białystok kwiecień 2002
5. FAPAK → Apolonii Żukowskiej-Smecznej z podziękowaniem
za życzenia i dokumenty. Tomi 6.08.02 rps (kopie) k 6, = 6
6. List Apolonii Żukowskiej-Smecznej → FAPAK ze złozeniem
pusty piernik do Katedry Przyjaciół Merm. Gen. M. Wittke i 15
z zachowaniem zawiadomieniem kierownika G. Górnkiego „Polskie
Pamiętno Podziemie” Białystok 10.11.2002 rps k 7 = 7
7. List FAPAK → A Smecznej - podziękowanie za zwrócić
zastosowanie do memoriału i kalendarza Polskie Pamiętno
Podziemie. Tomi 15.11.2002 rps k 8 = 8
8. List FAPAK → A Smecznej - podziękowanie
za ~~przebieg~~ otrzymane 40 zł - dopisano do
współczesny komunikatu nr 14 29 VIII.2002
Tomi 30.11.2002 rps k 9 = 9
9. A. Żukowska-Smeczna → FAPAK Białystok 3.11.02 podziękowanie
za książkę rps k 10, = 10
10. A. Żukowska → FAPAK Białystok 18.12.02 - zawiadomienie o rezygnacji
z udziału w XII Seji rps k 11 = 11
11. FAPAK → A. Żukowskiej Tomi 12.12.02 podziękowanie za listy,
zwrócić portowe i pieniądze, rps (ksero) k 12 = 12
12. FAiMPAK _{o WSP} → Żukowska A, Tomi 11.03.03 rps (ksero)
pisowno prowadzić do zaświadczenia upoważniającego
cego do kserowania k 13, = 13, zt zaświadczenie 39.

IV 1,1

FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186
http://www.um.torun.pl/~archAK e-mail: archAK@um.torun.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, NR 10901906-4675-28 06-3

Toruń, dnia 26. listopada 2001 r.

1.dz.4246 WSK 2001

Pani ..Apollonia ..Zubowska -
..Smaczna ..

15-143 Bielski-tek

Szanowna Pani,

Reprezentuję Fundację „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu, które jednym z głównych zadań jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów archiwalnych nt. służby Polek na frontach II wojny światowej. W związku z tym zadaniem w ramach zbiorów Fundacji wyodrębniono dział Wojennej Służby Kobiet, a od 1996 r. ściśle współdziała z nim powołany na I Zjeździe Kombatantek, w celu gromadzenia akt nt. kobiet w wojsku i organizacjach konspiracyjnych podczas II wojny światowej. Memorial General Marii Wittek, którego również jestem przedstawicielką.

Reprezentantem Memorialu jest również Pan plk Czesław Hake, który przekazał nam ankietę oraz odpis zaświadczenia na temat Pani działalności w szeregach Armii Krajowej. Na podstawie tych materiałów została założona w naszym archiwum na Pani nazwiskoteczka osobowa nr/WSK.

Dla uzupełnienia tejteczki zwracamy się do Pani z uprzejmą prośbą o przysłanie relacji na temat Pani służby (dobrze byłoby gdyby mogła Pani napisać ową relację wg załączonego schematu, w sposób opisowy). Może mogłaby Pani przysłać nam również swoją fotografię, najlepiej z lat 40-tych.

Z wyrazami szacunku i z prośbą o odpowiedź

K. Bohr

Krystyna Bohr

Dokumentalistka Działu Archiwum WSK

zał.:

- 1/ ulotka informacyjna nt. Fundacji
- 2/ Schemat relacji

IV, 2 Toruń¹⁸ grudzień 2001 r.
Szanowna Pani
Apolonia Smażewska

Kopia

15-143 Bielsztok

Sende cznie dziękuję za przesłany wybór i
kserokopie dokumentów i fotografii. Uzupełnia
one zasoby archiwum Pani teorii.

Z dokumentów tych wyłania się sylwetka
Pani, kobiety bohaterki w czasie Strajku
w Armii Krajowej i dzielnej w okresie
powojennym.

Przesyłam także życzenia Szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia i błogosławieństwa
Bożego na cały 2002 rok

Krzyszyna Bahr
Dokumentalistka Działu Archiwum USK

Kopia

V, 13

Toruń marzec 2002

Szanowna, Droga Pani, Apolonio

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy
życzę Pani zdrowia, pomyślności
oraz pogody ducha na co dzień

– od całego Zespołu

Serdeczne podziękowania za prestantą pauer
Panią kwotę na nasz Memoriał im. gen M.
Wittke (w grudniu ubiegłego roku). Tylko słowo i
wizny uwolnicielej, Systemie naszego
Archiwum, Z wyprawami szacunkiem Karty na Bohu
Zat: Białek

Wpłynęło dnia 12.04 IV, 4
Liczba 2150 HSK 1002
12.0.

Cołemu Lespolowi

Życzę wytrwałej pracy
w Archiwum Pomorskim w
Krajowej.

Cieszę się bardzo, tak olużym
zaangażowaniem osób oddanych
naszym sprawom z lat wojny
i okupacji. Serdecznie pozdrawiam

Sergiusz Beeś

Apollonia Smaezna

Piatyrostek, kwiecień 2002 r.

1.5. Wyjebali z gazet mapy, które miały być potrzebne do pracy oddziału. Dziśkinich

Zamie w tym K. B. 16.11.1939

Przysłałam pierwszą stronę razem z obrysk z działalnością w Ruchu Oporu - do zamiany, gdyż pisać musiały być przemierzona - zakradli się błędnie zolamin na drugiej stronie pod koniec:

- ja tylko przeskozę - pozwolili - to byli Polacy - mapie tam braki literę.

Poratym wszystko bez zmiany treści.

To jest moja osobista prośba - dziękuję.

Apolonia Sinterowa

P.S. Przysłałam zdjęcie w gazecie z tamtych lat i opisami. Zasiadanie o obywatelstwa Towarzystwa 07 K. Otr. B. 16.11.1939

kopia

IV/KG-6

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 66-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń, dnia 06.05.2002 r.

1.dz.2357 WSK

Pani Apolonia Smaczna
ul.
15-143 Białystok

Szanowna Pani Apolonio,

Serdecznie dziękujemy za otrzymane od Pani życzenia i miłe słowa. Załączone fotografie ładnej dziewczyny oraz artykuły z gazet wzbogacą Pani teczkę osobową, założoną w naszym archiwum na Pani nazwisko panięńskie. Mała uwaga, przysyłając artykuły prasowe, dobrze jest podać tytuł gazety oraz datę jej ukazania się, bez tych informacji naukowiec nie może powołać się na dany artykuł.

Pani prośba na temat wymiany pierwszej strony relacji została spełniona. Dziękujemy też za przysłane znaczki.

Pani Apolonio pragnę zachęcić Panią do wstąpienia do Koła Przyjaciół Memoriału Generał Marii Wittek celem wspierania naszej działalności m.in. poprzez nakłanianie znajomych Pań Kombatantek do spisywania i przesyłania do naszego archiwum relacji z ich służby wojennej. Pomocą w tej pracy będą załączone druki.

Serdecznie Panią pozdrawiam

K Bohr

Krystyna Bohr

Dokumentalistka działu: Archiwum WSK

zał.:

- 1/ Powstanie i działalność Memoriału (ulotka inf.)
- 2/ Schemat relacji WSK
- 3/ Blankiet zgłoszenia do koła Przyjaciół Memoriału
- 4/ Biuletyn 1.48.2002

IV k7.27

Apollonia Smaczna

Białystok, dn. 10 maj. 02r.

dot. L.dz. 2357 WSK

Wsk 12.06
Wpłynęło dnia
L.dz. 2557 WSK 1000
D.W.

Dziękuję Wspólni Młot Przejaciot
Genrali Marii Skottok za zaproszenie do współdziałania
w wspieraniu jego działalności.

Wiele osób wyjechało z Białegostoku. Latgomici
które otrzymują przekazy kombatantec -
Aleksandra „Strok” - nazwisko pomieńskie.

A propos artykułów prasowych „p. Pseudonim
Stolnacka” to była gazeta „Współczesna Białystok
z dn. 24 lutego 1989r. autorstwa Anny Lorembina.

Fundacja postanowiła się wspierać chorą
kwartalnie.

Jestem w takim wieku - choroby atakują,
nie zawsze dobrze czuję się - przyjmując leki, stawa
miały być ceny obniżone, a obniżę je.

Serdecznie pozdrawiam
Zespół Pomocników Arch. O.P.K.

Szczerze Boże

Apollonia Smaczna

ZATA, CINIŁ:
15 ZNACZKÓW po 1,10 zł

1 urodził

2

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2, 87-100 Toruń
fax/☎ (0-56) 65-22-186
Konto: WBK II Oddział w Toruniu
10901506-4675-128-00-0

MEMORIAŁ GENERAL
MARII WITTEK

POW
PWK

WSK-
-AK

1.dz.2850 WSK 2002

Pani

Apollonia Żukowska

□□-□□□□

Historia
Tom XIII - 1 EGZ.

Wojna. Długo
walczyła o swoje
Droga Pani Apollonia
Dziękujemy za wytyłki i
prezenty z nim wszelki
Cieszymy się z obrotu
Pani do Kółka Pomocy
Memoriał Generali Marii
Wittek. Żołnierski wizerunek
prawy pomysł i plus
prezent od Fundacji.
Bardzo miła
pobłogosławienie
Krzysztof Bism

Toruń 15.11.2002 IV 2 08

Toruń 30. VII . 2002

91
c
kopia
x
1/1

Sze uwaga Pani
Apolonia

Zostanę podziękowanie
za kolejną sumę
otrymaną w lipcu
na statutowe cele
Fundacji

Krzysztof Bobor
dokumentalista

Wykonano
pełną kopię
do komunikatu
nr 14 29. VII 2002

11-07-2002

92/001

DATA WYCIĄGU

NR WYCIĄGU

10901506-4675-128-00-0-999*

NR RACHUNKU

82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

BANK ZACHODNI WBK S.A.
KRASIŃSKIEGO 2
1 BODZIAŁ W TORUNIU
87-100 TORUŃ TEL: 610-3600

F-CJA ARCHIWUM POMORSKIE AK
UL. WIELKIE GARBARY 2
87-100 TORUŃ

ODDZIAŁ / FILIA

PLN

0.25%

WALUTA

STOPA PROCENTOWA

POSIADACZ RACHUNKU

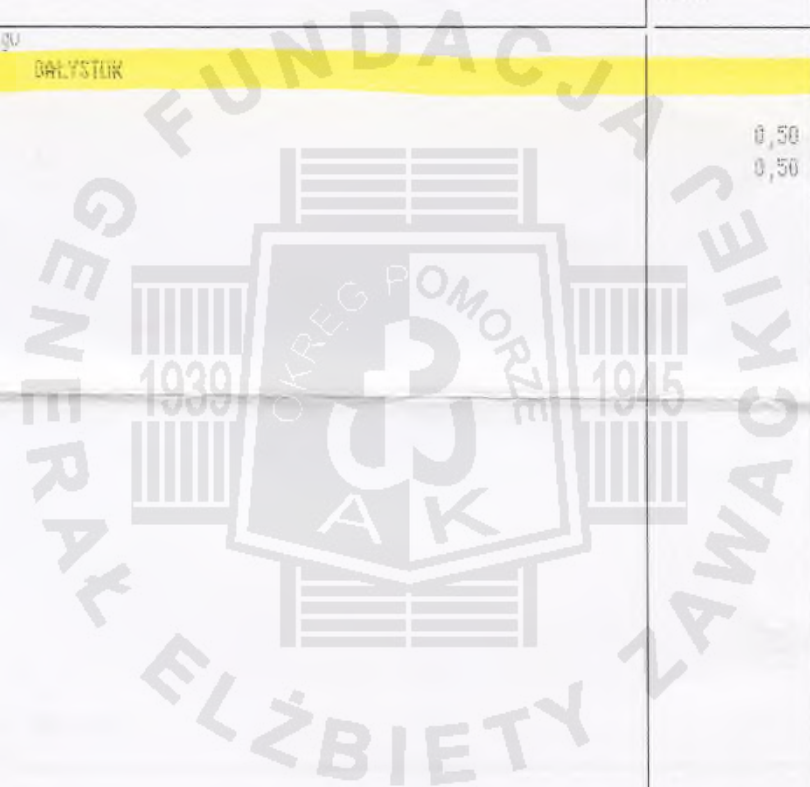
NIE WYSYŁAĆ

2

SPOSÓB WYSYLANIA

LICZBA POZYCJI

Data	Wyszczególnienie	Winien	Ma	Saldo
0-07-2002	saldo ostatniego wyciągu			2.812,48
1-07-2002	W. SPACZKA FUNDACJI		40,00	
1-07-2002	Opłata za wydruk karty	0,50 0,50		
			40,00	2.851,98

SALDA UJEMNE OZNACZONE SĄ ZNAKIEM

ODDZIAŁ ROZPOCZĄŁ PROCES PRZYJINIOWANIA NOWYCH KART WZDRON PODPISOM, CO UMUŻLIWI W PRZYSZŁOŚCI DOKONYWANIE WYSPÓZYCJI W DOWOLNEJ PLACÓW E BANKU. KLIENTOM, KTÓRZY NIE ZADBYLI JESZCZE PODPISU NA NOWEJ KARCIE, PROSINY O PRZYBYCIE DO ODDZIAŁU. DODATKOWE INF. 0800240240

IV kw., 10

3.08.

wpiętno dnia

1.02.

2361 450 000

D.U.

Droga Pani Krystyno

Bardzo dziękuję za miłą
mieszpędniczkę od Fundacji jako
prezent - książkę którą chciałam
mieć "Polskie Pomorstwo Południowe
1939 - 1945".

Cieszę się z akcesu mego do Klubu
Przyjaciół Memoriału Generał Marcin
Kiddelk - jestem z Nami.

Tak jak wspominałam będę
mogła kwartalnie przestać niewielką
sumą na Fundację.

Serdecznie pozdrawiam
Apolonię Lukowsko-Smaczna

Białystok, 1.08.02.

+ 10 ZNACIMÓW A 110

IV k M, 10 M

Drogi Zespole

Powiadomiam, że będę mógł być obecny
na XII Sesji Popularnomanuskowej 1945
z III Ljuzolem Kombatantek ze względu na stan
mojego zdrowia, który odmawia mi uczestnictwa,

Mysla i sercem będę z Wami.

Pozdrawiam Smaczna dyploma

Białystok, dn. 18.10.02

Wpłynęło dnia 18.10.2002
Licz. 3851 48h / XII SESJA
P.O.

MEMORIAL
General Mariš Wittek

Nas nie stanie
Lecz Ty nie zginiesz
Pieśń Cię weźmie
Legenda przechowa
Wichrem chwały
W historię popłyniesz
Armio Krajowa

L. dz. 4952 ^{IV k 12, 12}
Towar 12.XII.02

Szanowna Pani Apolonio

Serdecznie dziękujemy za
otrzymane listy, znaczki pocztowe
oraz przesyłaną kwotę pieniężną
na konto naszej Fundacji.

Łączymy tożsacze życzenia
szczęśliwych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
i zdrowia w Nowym 1993
Roku

Krzysztof Bolw
→ pitecna dokumentalistka WSK

Wyciąg z rachunku bankowego nr 134/001 z dnia 09-10-2002 r. stan na 09-10-2002 r. Saldo 28.075,91 zł

09-10-2002

134/001

DATA WYCIĄGU

NR WYCIĄGU

10901506-4675-128-00-0-999*

NR RACHUNKU

82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

BANK ZACHODNI WBK S.A.
KASIAŃSKIEGO 2
ODDZIAŁ W TORUNIU
17-100 TORUŃ TEL. 610-3600

F-CJA ARCHIWUM POMORSKIE AK
UL. WIELKIE GARBARY 2
87-100 TORUŃ

ZIĄŁ / FILIA

POSIADACZ RACHUNKU

PLN

0.00%

NIE WYSYŁAĆ

2

UTA

STOPA PROCENTOWA

SPOSÓB WYSYŁANIA

LICZBA POZYCJI

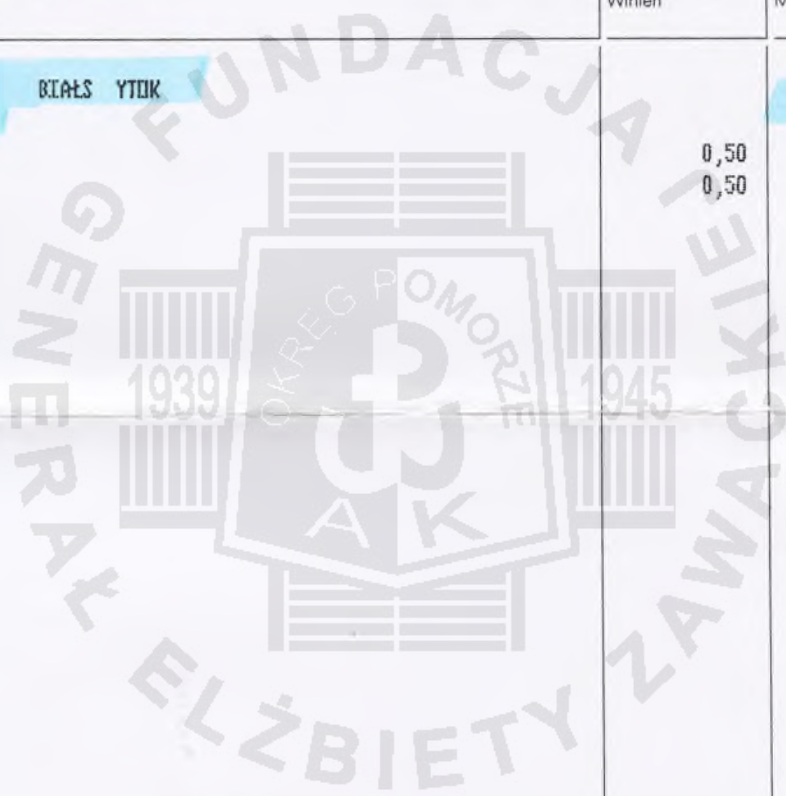
Wyszczególnienie

Winien

Ma

Saldo

1-2002	Saldo ostatniego wyciągu				28.075,91
3-2002	OPŁODNIA SMACZNA	BIAŁS YTIK		40,00	
	DOT FYND ZA ATAK				
3-2002	Opłata za załącznik		0,50		
	Razem		0,50	40,00	28.115,41

SALDA UJEMNE OZNACZONE SĄ ZNAKIEM „-“

WIAŁ ROZPOCZĄŁ PROCES PRZYJMOWANIA NOWYCH KART WZORÓW PODPISÓW, CO UMOŻLIWI W PRZYSZŁOŚCI DOKONYWANIE DYSPOZYCJI W DOWOLNEJ PLACÓW BANKU. KLIENTÓW, KTÓRZY NIE ZŁOŻYLI JESZCZE PODPISU NA NOWEJ KARCIE, PROSIMY O PRZYBYCIE DO ODDZIAŁU. DODATKOWE INF. 0800240240

IV k 13 ~ 13

FUNDACJA
Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 1470502736

MEMORIAL

General Marii Wittek

L. dz. 61P/WSK-412/03

Toruń 11 03 2003

Droga Pani Apolonio

Z prawdziwą radością dowiedzieliśmy się o
współpracy Pani z nieznaną nam Panią p. Julią Klugej.
Wskazała Pani nam bardzo energicznie zbieranie Pani
informacje o komendantce WSK ppłk Helenie
Hannusowskiej.

W związku z tym prosimy o udzielenie
informacji o osobach powiązanych
i archiwach w których znajdują się wszelkie
dokumenty

Krzysztof Buhar

potencjalnie obiektem zainteresowania

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GAŔBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU • NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Toruń, 11.03.2003 r.

*A wchodzący A wchodzący
w Białymstoku
Wągrowa 46
Urodzony 20.02.1926
woj. podlaskie 90*

Zaświadczenie nr 230 - 2/2003

Fundacja "Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" upoważnia Panią Apolonię Smaczną społeczną współpracowniczkę Fundacji do gromadzenia danych kobiet żołnierzy II wojny światowej działających na terenie województwa podlaskiego.

Apolonia Smaczna zamieszkała w Białymstoku przy ulicy _____ legitymuje się dowodem osobistym Z L _____ wydanym przez KM MO w Białymstoku 21.02.1966r.

Prosimy zatem o udostępnienie Pani Apolonii Smacznej zasobu celem poczynienia przez nią interesującej nas kwerendy.

PREZES ZARZĄDU

Dr Andrzej Wójcik
Prez. Zarządu Fundacji

07-12-2001 126/001
 DATA WYCIĄGU NR WYCIĄGU
 10901506-4675-128-00-0-999*

NR RACHUNKU
 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

BANK ZACHODNI WBK S.A.
 KRASIŃSKIEGO 2
 1 ODDZIAŁ W TORUNIU
 87-100 TORUŃ TEL. 610-3600

FUNDACJA "ARCHIWUM POMORSKIE ARMI I KRAJOWEJ" TORUŃ
 W. GARBARY 2
 87-100 TORUŃ

ODDZIAŁ / FILIA
 PLN 0.25%

POSIADACZ RACHUNKU
 NIE WYSYŁAĆ 11

WALUTA STOPA PROCENTOWA SPOSOB WYSYLANIA LICZBA POZYCJI

Data	Wyszczególnienie	Winien	Ma	Saldo
06-12-2001	Saldo ostatniego wyciągu			6.333,39
07-12-2001	APOLONIA SMACZNA UL. BIAŁY YSTOK FUNDACJE		50,00	
07-12-2001	Opłata za załącznik	1,50		
07-12-2001	Opłata za TAMI PRZELEW	3,00		
07-12-2001	Przelew ekspresowy na ZUS podmiotu	5,00		
07-12-2001	Przelew ekspresowy na ZUS podmiotu	5,00		
07-12-2001	Przelew ekspresowy na ZUS podmiotu	5,00		
07-12-2001	10101023-26-139-53	95,90		
	9561625127 R870502736 S2001110 1			
07-12-2001	10101023-26-139-52	196,19		
	9561625127 R870502736 S2001110 1			
07-12-2001	HANNA TOMASZEWSKA -MEWAK KRASZEWSKIEGO 22A/13 TORUŃ 11601612-211783-170-4	172,00		
	3114 UM. D DZIEŁO RED. EDYTOBSKA 'S ŁONNIKA BINGG. KONSPIRACJI POM'			
07-12-2001	10101023-26-139-51	1.386,77		
	9561625127 R870502736 S2001110 1			
07-12-2001	BIELEWICZ GRZYHA LIGI POLSKIEJ 3/28 87-100 TORUŃ AC3823209 AC3823209 AC3823209	1.500,00		
	Razem	3.872,36	50,00	2.511,03

*podpisano
27.12.02*

POLECENIE PRZELEWU PLN 50,00 WYSŁANO: 07-12-2001 DATA KS.: 07-12-2001

DEŁUŻNIK: APOLONIA SMACZNA UL. NIESZKA 2 BIAŁY YSTOK
 NR RACHUNKU: w DPSA KON. POCZT. PRZELEWÓW BANKOWYCH BIAŁY
 NIERZECIEL: FUNDACJA ARCHIWUM POMORSKIE ARMI I KRAJOWEJ TORUŃ W. GARBARY 2 87-100 TO
 NR RACHUNKU: 10901506-4675-128-00-0
 w OZWBK 1 O. W TORUNIU
 TYTUŁEM: FUNDACJE

ZLECIENIODANCA: APOLONIA SMACZNA UL. NIESZKA 2 BIAŁY YSTOK

Niniejszy dokument jest wydrukem komputerowym,
 i nie wymaga dodatkowych podpisów oraz stempla bankowego.
 Poznań, dnia 07-12-2001

WBK-00010901506-000000-0000000000-111-142

T 2927 / WSK

AK
Białystok

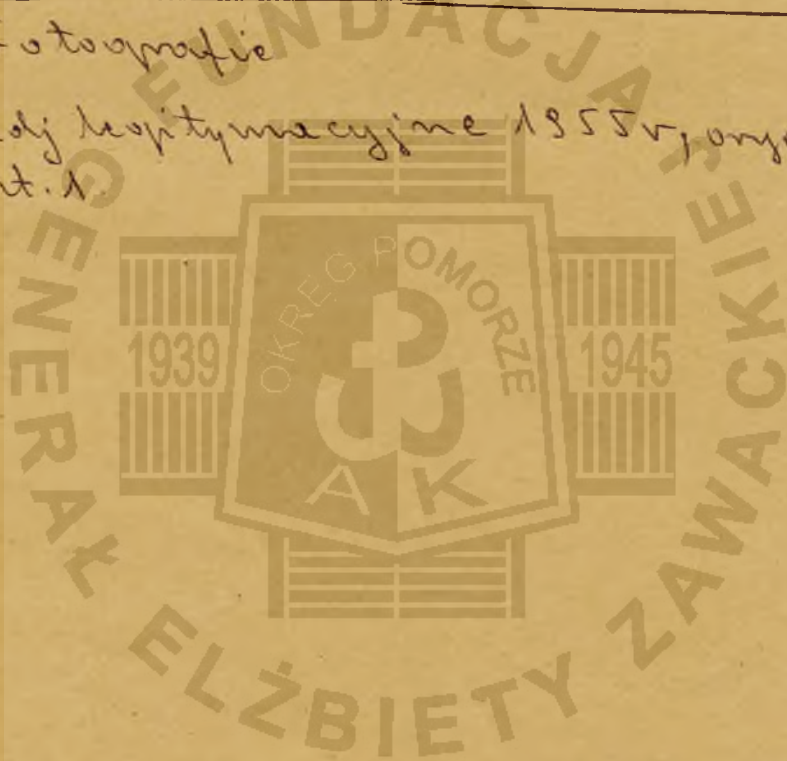
1. WSK

Tenki orobowe

ppon. Żukowska Apolonia
zam. Smaczna

VI Fotografie

1. zdj kopertymacyjne 1955r, oryg (4x6,5)
nt. 1.

1. WSK

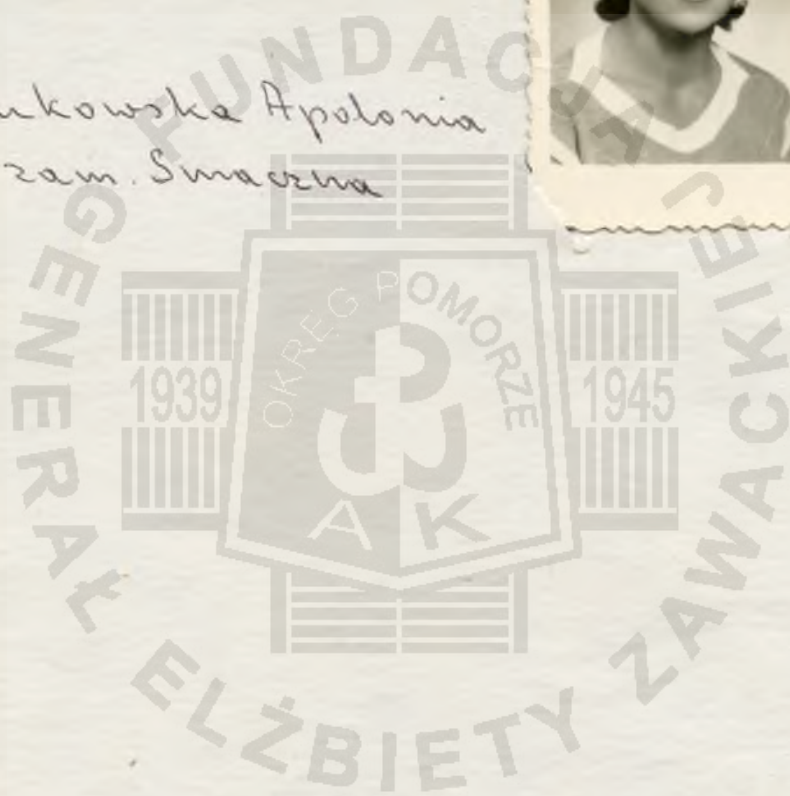
Teżki osobowe

2. T. 2927/WSK

3

4

5 Żukowska Apolonia
zam. Smaczka

Żukowska Apolonia

